

УДК 378.011.3-051:373.2]:615.85:801.6

DOI [HTTPS://DOI.ORG/10.33989/2075-146X.2024.33.310070](https://doi.org/10.33989/2075-146X.2024.33.310070)

НАТАЛІЯ НОЧОВНА

ORCID.ORG/ 0000-0002-1478-8981

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

ОКСАНА КУХАРЧУК

Полтавський фаховий коледж Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ОЛЕНА ШКУРУПІЙ

ORCID.ORG/ 0000-0001-8503-5509

Полтавський державний медичний університет

ВІРШОТЕРАПІЯ У КОНТЕКСТІ ЕСТЕТОТЕРАПЕВТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО

Стаття присвячена вивченню віршотерапії у контексті естетотерапевтичної підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти. На основі аналізу сутності естетотерапії та арт-терапії, ознаки яких поєднує в собі віршотерапія, а також вивчення зарубіжних досліджень із застосування поетичної терапії, презентовано авторське визначення феномену «віршотерапія» як методу гармонізації психоемоційного стану, психосоціального відновлення особистості засобами поетичних творів під час залучення особистості до активного слухання та співтворення. Проаналізовано різні підходи до трактування змісту підготовки вихователів ЗДО і розкрито форми ефективного використання віршотерапії в контексті естетотерапевтичної підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти.

Ключові слова: віршотерапія, естетотерапія, арт-терапія, нейроестетика, майбутні педагоги закладів дошкільної освіти, естетотерапевтична підготовка, активне слухання, співтворення, творче самовираження.

Постановка проблеми. Складні реалії, які змушений проживати український народ нині, залишають відбиток на ментальному здоров'ї дорослих і підростаючого покоління – перебування у постійному стресі, тривожність, відчуття страху за себе та найближчих, невпевненість у завтрашньому дні, присутність численних психотравмуючих факторів та негативної інформації позначається, у свою чергу, на психосоматиці та загальному стані людини. Особливо цей негатив зачіпає дітей, психоемоційна сфера яких тільки формується і не здатна протистояти тривалим травмуючим факторам. За таких умов українці важливо знаходити шляхи підтримання психофізіологічного гомеостазу та мінімізації стресуючих факторів.

Доцільно шукати джерела для почерпання прекрасного, яке буде балансувати і нейтралізувати весь негатив, з яким стикаються українці у сьогоднішні. Одним із таких шляхів, що здійснює вагомий вплив на психоемоційний стан людини, є естетотерапія і, зокрема, віршотерапія.

Естетотерапія дієва для дорослих різного віку і, особливо, для малечі. Тому вважаємо за доцільне використовувати різні напрями естетотерапії, серед яких і віршотерапія, в освітньому процесі закладів дошкільної освіти, а також у підготовці майбутніх педагогів ЗДО.

Аналіз досліджень і публікацій. Різні аспекти підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти висвітлювали у контексті своїх досліджень О. Біда, С. Гаврилюк, А. Кучай, Т. Філімонова; наукові аспекти арт-терапії розкривали в своєму доробку О. Біда, О. Вознесенська, І. Головатюк; стимулювання творчої активності засобами поетичного слова досліджувала І. Осадченко; вивченню естетотерапії у підготовці вчителів присвячені дослідження Ю. Кулімової, Т. Мірошниченко, В. Муромець, О. Федій; до вивчення терапевтичного потенціалу поетичного слова звертались І. Гуляс, З. Карпенко; у своїй практичній діяльності вивчали поетичну терапію зарубіжні дослідники Дж. Ліді, Н. Мазза та інші.

Водночас, відсутність цілісного дослідження віршотерапії у процесі підготовки майбутніх вихователів ЗДО зумовлює актуальність нашої статті, **мета** якої – розкрити зміст і значення віршотерапії у контексті естетотерапевтичної підготовки майбутніх вихователів ЗДО, презентувати власне трактування феномену «віршотерапія», виділити форми використання віршотерапії за характером активності особистості, на яку діє поезія.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розглядаючи віршотерапію у контексті естетотерапевтичної підготовки майбутніх вихователів ЗДО, маємо проаналізувати два сутнісних конструкта досліджуваної проблеми, а саме – власне віршотерапію та підготовку майбутніх педагогів ЗДО.

Ураховуючи те, що майбутні вихователі будуть, так чи інакше, використовувати віршотерапію у своїй професійній діяльності, їх підготовка має бути практико орієнтованою та включати ті елементи, які засовуватимуться вихователем у роботі з дошкільнятами. Із такої позиції нам важливі думки Т. Танько (2004),

та Т. Лісовської (2016). Так, у доробку першої науковиці професійна підготовка протрактовується як «система організаційних та педагогічних заходів, які забезпечують формування в особистості професійної спрямованості, системи знань, навичок, умінь і професійної готовності, що є суб'єктивним станом особистості, яка вважає себе здатною й підготовленою до певної професійної діяльності та прагне її виконати» (Танько, 2004, с. 16).

Солідаризуємося у позиції також із Т. Лісовською (2016), яка у діяльності педагогів дошкільних навчальних закладів як особливому виді професійної діяльності, наголошує на наявності у змісті цієї діяльності глибоких педагогічних знань, а також хороших організаторських здібностей і вмінь творчо реалізовувати виховний процес із врахуванням психології дитячого колективу, соціальних, сімейних умов, у яких зростає і виховується підрастаюче покоління» (Лісовська, 2016, с. 101).

Гуманістичне наповнення містять трактування професійної підготовки майбутніх педагогів ЗДО, презентовані науковцями Т. Філімоною (2019) та С. Гаврилюк (2016). Дослідники включають до підготовки майбутніх вихователів відповідно «...формування професійної майстерності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти» (Філімонова, 2019, с. 8). Тоді, як С. Гаврилюк (2016) професійну підготовку майбутніх вихователів пов'язує з цілеспрямованим професійним творчим розвитком педагога, здатного до самореалізації, фахового самовдосконалення, подальшого професійного зростання, акмеологічних інваріантів професіоналізму, рефлексивної організації, культури, творчого та інноваційного потенціалу, наявності сильної й адекватної мотивації самоздійснення, досягнення життєвих творчих вершин (акме) в майбутній педагогічній діяльності після здобуття освіти» (Гаврилюк, 2016, с. 39).

Вирозуміти поняття віршотерапії будемо у контексті аналізу двох по потужних напрямків – естетотерапії та арт-терапії, – ознаки яких поєднує в собі віршотерапія.

Влучним є визначення Л. Калініної, яка окреслює арт-терапію, як «терапію, змістом якої є художня творчість людини» (Калініна, 2009, с. 25). Головні та допоміжні засоби арт-терапії називає О. Сорока, яка зазначає, що «арт-терапія – це інноваційна освітня технологія «лікування» засобами образотворчого мистецтва, серед таких: малюнок, графіка, живопис, скульптура, для гармонійного розвитку особистості. Як допоміжні засоби в арт-терапії застосовується музика, казка, танці, гра, драма тощо» (Карпенко, Гуляс, 2021, с. 34).

На переконання О. Федій, використання засобів естетотерапії у освітньому процесі дозволив виокремити головні пріоритети напрямку, а саме: естетотерапія як засіб вільного самовираження та самопізнання; передбачає атмосферу довіри, високої толерантності, уваги до внутрішнього світу людини; естетотерапія дає високий позитивний емоційний заряд, у більшості випадків викликає у людини позитивні емоції, допомагає подолати апатію і безініціативність, сформувати активну життєву позицію, впевненість в своїх силах; естетотерапія заснована на активізації творчого потенціалу людини, розкриття нових можливостей і ствердження свого індивідуально-неповторного способу буття в світі (Федій, 2007.).

Використання поезії, поетичних творів, віршів із терапевтичною метою переважно можна зустріти в практиці та теоретико-експериментальних доробках зарубіжних науковців і практиків. Натомість в українських науково-практичних теренах, попри актуальність і терапевтичний потенціал при застосуванні на практиці, дослідження презентованого у статті феномену не є достатнім.

У цілому оформленню в напрямку та розвитку сучасної поетичної терапії ми маємо завдячувати американському практику, психіатру Джекові Ліді, який результати практичного впровадження поезіотерапевтичних методів у власній «Клініці поетичної терапії» в Брукліні, презентував у 1986 році у класичній праці «Поезія як цілитель – виправлення неспокійного розуму» (Allen, Carter, Pearson, 2019).

Так, у подальших наукових пошуках дослідник дав визначення віршотерапії як терапевтичному процесу, за якого поезію використовують із метою особистісного зростання й емоційного зцілення (Leedy, Reiter, 2016).

Із психофізіологічної площини розглядали дію поезії вчені Д. Кісарц, Г. Лакнер, засвідчуючи зцілюючий ефект поезії. Такий висновок зроблений дослідниками за позитивними змінами психофізіологічних показників досліджуваних після впливу на останніх поетичного слова. Так учені відмічали виражену кардіореспіраторну синхронізацію під час декламування віршів. За цими результатами дослідники зробили висновки про сприятливий вплив поетичного слова на серцево-судинну систему, зокрема, частоту серцевих скорочень, а в послідовних дослідженнях виявили взаємозв'язок між характером дихання після дії поезії та коливаннями артеріального тиску. Учені скорелювали результати власних досліджень із даними наукових пошуків Бернаді, в яких виявлене насичення артеріальним киснем після прослуховування (декламування) віршів (Cysarz, Bonin, Lackner, Heusser, Moser, Bettermann, 2004).

Таке співставлення дало змогу вченим дійти висновку про вагомий терапевтичний ефект вправ, що містять поезію, та про доцільність використовувати вірші для лікування симптомів, викликаних стресом, зокрема, тих, що стосуються серцево-судинної системи.

Чільної уваги у контексті як нашого дослідження, так і розвитку поезіотерапевтичного напрямку в цілому, заслуговує доробок Н. Маззи (2016). Учений фундаментально описав у своїй праці «Поетична терапія: теорія та практика» різні сторони застосування поетичної терапії – від історії появи та розвитку напрямку до теоретико-прикладних аспектів віршотерапії; її використання у різних проявах, із різними суб'єктами поезіотерапевтичного впливу. Зокрема, учений досліджував поезіотерапевтичний вплив на окремих людей,

сім'ї, різновікові групи та спільноти, з урахуванням особливостей поетичної терапії для представників різного віку і, відповідно, методів поезіотерапевтичної освіти. (Mazza, 2016)

Адам Крум (2014) у своїй статті «Практика віршування та психологічне благополуччя», апелюючи на експериментальні дослідження Міллера, Інграма, Крутера, Таффорда, які вивчали позитивний вплив поезії, проводячи експерименти з різними категоріями досліджуваних – від підлітків та студентів до пацієнтів із психоневрологічними діагнозами та засуджених, – узагальнює їх результати, підтверджуючи свою гіпотезу. Учений підсумовує, що сила поетичного слова сприяє позитивним емоціям, мінімізує прояви гніву, сприяє підвищенню самооцінки реципієнта поезії тощо (Groom, 2014).

За результатами ряду досліджень психіатрів-практиків ученим зрозумовано, що терапія поезією полегшує симптоми посттравматичного стресового розладу (ПТСР) (Groom, 2014). Зазначене так само підтверджує нашу думку про доцільність застосування віршотерапії нині, у час коли українці різного віку, соціального статусу і професійного спрямування перебувають в постійному стресі та потерпають від щоденних психотравмуючих обставин.

Цікавою також у контексті нашого дослідження є інтерпретація А.М. Крумом досліджень Фурмана, проведених зі студентами соціальної роботи під час залучення їх до практики віршування з метою формування емпатії, позитивного мислення та прогнозування (Groom, 2014).

Українські психологині З. Карпенко та І. Гуляс у ході свого описово-експериментального дослідження звертаються до «поезіотерапії» як до лікувального (розвивально-корекційного та реконструктивно-трансформаційного) впливу на людину з метою оптимізації її психоментального функціонування, а також зміцнення фізичного здоров'я та підвищення якості життя загалом (Карпенко, Гуляс, 2021).

У контексті розгляду поезії як засобу, що має терапевтичний ефект звертаємо увагу на дослідження поетичного слова як засобу стимулювання творчого потенціалу, здійснені І. Осадченко (2005), цікаві вони нам тим, що науковиця розглядала поезію у розрізі її (поезії) дії на психічну сферу, а саме стимулювання процесів, пам'яті, створення образів, словесне відтворення – усі вони зазнають сприятливого впливу через поетичне слово, утім найважливішою для нашого дослідження є діяда «стимул-емоція» (Осадченко, 2005, с. 9). У такому розрізі терапевтична дія поетичного слова спрямована на покращення настрою, гармонізацію психоемоційного стану, а, як наслідок, дії на психосоматику –стабілізація психофізіологічних показників, серед яких частота дихання та ЧСС тощо. Такий вплив свідчить про доцільність застосування віршотерапії у контексті естетотерапевтичної підготовки майбутніх педагогів ЗДО. Віршотерапія в освітньому процесі важлива тим, що є своєрідною квазідіяльністю, яку мають застосовувати майбутні вихователі закладів дошкільної освіти у своїй професійній діяльності з дошкільнятами.

У цій діяльності майбутній педагог повинен володіти відповідними психолого-педагогічними компетентостями і бути своєрідним фасилітатором у групі взаємопідтримки маленьких учасників, які сприймають дію віршотерапії, під час активного слухання, так і в співтворенні (творчому самовираженні). При цьому освітній процес, повинен мати характер практико орієнтованості, квазіпідготовки з можливістю екстраполяції фахівцями дошкільної освіти досвіду терапевтичної взаємодії за використання поетичних творів у майбутню професійну діяльність.

Уважаємо слушним згадати при цьому досвід І. Сергієнко, яка говорячи про практику арттерапевтичної підготовки майбутніх магістрів-психологів, наголошує на дієвості таких форм організації освітнього процесу, як групи підтримки онлайн. (Сергієнко, 2022).

Аналіз напрацювань учених із питань арт-терапії, естетотерапії, вивчення досвіду зарубіжних фахівців психотерапії з використання поетичного слова, дає нам підстави виокремити терапію поетичним словом як повноцінний, дієвий напрямок – який, утім, поєднує ознаки ширших, зокрема, арт-терапії та естетотерапії, – та презентувати авторське визначення віршотерапії.

У нашому баченні, віршотерапія – це метод гармонізації психоемоційного стану, психосоціального відновлення особистості засобами поетичних творів під час залучення особистості до активного слухання та (або) співтворення (творчого самовираження).

Виходячи з вище презентованого нами визначення віршотерапії, розрізняємо дві форми віршотерапії. Тож, за характером активності особистості, на яку спрямована поезіотерапевтична дія, ми виділяємо: *віршотерапію з активним слуханням* і *віршотерапію з активним співтворенням, або (творчим самовираженням)*. При цьому в обох випадках мимовільно відбувається внутрішній діалог спікера та слухача, позаяк поезія діє на ментальну сферу особистості, релаксує, спонукає до рефлексії тощо.

Висновки. Тож, віршотерапія визначена нами як метод гармонізації психоемоційного стану та психосоціального відновлення особистості засобами поетичних творів під час залучення особистості до активного слухання та (або) співтворення (творчого самовираження). І з цього витікає доцільність виокремлення двох форм віршотерапії, а саме: віршотерапію з активним слуханням і віршотерапію з активним співтворенням, або (творчим самовираженням).

Віршотерапія у контексті естетотерапевтичної підготовки важлива тим, що є своєрідною квазідіяльністю, яку мають застосовувати майбутні вихователі закладів дошкільної освіти у своїй професійній діяльності з дошкільнятами. У такій діяльності майбутній педагог повинен володіти відповідними психолого-педагогічними

компетентостями та бути своєрідним фасилітатором у групі взаємопідтримки маленьких учасників, які сприймають дію віршотерапії, як у активному слуханні, так і в співтворенні (творчому самовираженні). Через вище окреслене важливо в підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти використовувати елементи віршотерапії, забезпечуючи практикорієнтованість підготовки.

Перспективи подальших досліджень убачаємо в детальному описі форм віршотерапії, розкритті прийомів віршотерапії, які застосовуються при цьому, зокрема під час співтворення, а також дослідженні впливу віршотерапії на різні вікові, соціальні та професійні категорії людей.

Список використаних джерел

- Гаврилюк, С. М. (2016). *Теоретико-методичні засади професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до педагогічної творчості*. (Автореф. дис. д-ра пед. наук). Умань.
- Калініна, Л. А. (2009). Використання лялькотерапії як напряму арт-терапії у корекційній роботі з дітьми, які мають проблеми у розвитку. *Наукові праці. Педагогіка*, 95, 105, 25-30.
- Карпенко, З., Гуляс, І. (2021). Поетична психотерапія як засіб фасилітації духовної трансформації особистості. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12: Психологічні науки*, 13 (58), 35-47.
- Лісовська, Т. (2016). Проблема професійної підготовки майбутніх фахівців з дошкільної освіти у вищих навчальних закладах. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки*, 2, 101-108.
- Осадченко, І. (2005). *Теорія та практика музично-педагогічної підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів у педагогічних університетах*. (Автореф. дис. канд. пед. наук). Луцьк.
- Сергієнко, І. (2022). З досвіду проведення групи підтримки із застосуванням арттерапевтичних методів. *Простір арт-терапії*, 1 (31), 16-25.
- Сорока, О. В. (2016). *Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх учителів початкової школи до використання арт-терапевтичних технологій*. (Дис. д-ра пед. наук). Тернопіль.
- Танько, Т. (2004). *Теорія та практика музично-педагогічної підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів у педагогічних університетах*. (Автореф. дис. д-ра пед. наук). Харків.
- Федій, О. (2007). *Естетотерапія: навч. посіб.* Київ: Центр учбової літератури.
- Філімонова, Т. (2009). *Підготовка майбутніх вихователів ДНЗ до патріотичного виховання дітей старшого дошкільного віку*. (Автореф. дис. канд. пед. наук). Кропивницький.
- Allen, John D., Carter, Karen, & Pearson, Mark. (2019). Frangible Emotion Becomes Tangible Expression: Poetry as Therapy with Adolescents. *Australian Counselling Research Journal*, 13(1), 14-19. Retrieved from <https://www.acrjournal.com.au>
- Croom, A. M. (2014). The practice of poetry and the psychology of well-being. *Journal of Poetry Therapy*, 28 (1), 21-41. DOI: <https://doi.org/10.1080/08893675.2015.980133>
- Cysarz, D., Bonin, D. von, Lackner, H., Heusser, P., Moser, M., & Bettermann, H. (2004). *Oscillations of heart rate and respiration synchronize during poetry recitation*. Published Online: 01 AUG 2004. DOI: <https://doi.org/10.1152/ajpheart.01131.2003> Routledge. Retrieved from <https://www.taylorfrancis.com/books/9781317606994>
- Hynes, A., & Hynes-Berry, M. (2011). *Biblio/poetry therapy: The interactive process: A handbook*. Saint Cloud, M : North Star Press.
- Leedy, J.J., & Reiter, S. (2016). *Poetry therapy*. *International Psychotherapy Institute*. Retrieved from https://freepsychotherapybooks.org/product/907-Poetry_Therapy.
- Mazza, N. (2016). *Poetry therapy: Theory and practice*. (2nd ed.). London.

References

- Allen, John D., Carter, Karen, & Pearson, Mark. (2019). Frangible Emotion Becomes Tangible Expression: Poetry as Therapy with Adolescents. *Australian Counselling Research Journal*, 13(1), 14-19. Retrieved from <https://www.acrjournal.com.au>
- Croom, A. M. (2014). The practice of poetry and the psychology of well-being. *Journal of Poetry Therapy*, 28 (1), 21-41. DOI: <https://doi.org/10.1080/08893675.2015.980133>
- Cysarz, D., Bonin, D. von, Lackner, H., Heusser, P., Moser, M., & Bettermann, H. (2004). *Oscillations of heart rate and respiration synchronize during poetry recitation*. Published Online: 01 AUG 2004. DOI: <https://doi.org/10.1152/ajpheart.01131.2003> Routledge. Retrieved from <https://www.taylorfrancis.com/books/9781317606994>
- Fedii, O. (2007). *Estetoterapiia [Aesthetic therapy]: navch. posib.* Kyiv: Tsentri uchbovoi literatury [in Ukrainian].

- Filimonova, T. (2009). *Pidhotovka maibutnikh vykhovateliv DNZ do patriotychnoho vykhovannia ditei starshoho doshkilnoho viku* [Preparation of future preschool teachers for patriotic upbringing of older preschool children]. (Extended abstract of PhD diss.). Kropyvnytskyi [in Ukrainian].
- Havryliuk, S. M. (2016). *Teoretyko-metodychni zasady profesiinoi pidhotovky maibutnikh vykhovateliv doshkilnykh navchalnykh zakladiv do pedahohichnoi tvorchosti* [Theoretical and methodological principles of professional training of future teachers of preschool educational institutions for pedagogical creativity]. (Extended abstract of D diss.). Uman [in Ukrainian].
- Hynes, A., & Hynes-Berry, M. (2011). *Biblio/poetry therapy: The interactive process: A handbook*. Saint Cloud, M : North Star Press.
- Kalinina, L. A. (2009). Vykorystannia lialkoterapii yak napriamu art-terapii u korektsiinii roboti z ditmy, yaki maiut problemy u rozvytku [The use of puppet therapy as a direction of art therapy in corrective work with children who have developmental problems]. *Naukovi pratsi. Pedahohika* [Scientific works. Pedagogy], 95, 105, 25-30 [in Ukrainian].
- Karpenko, Z., & Hulias, I. (2021). Poetychna psykhoterapiia yak zasib fasylytatsii dukhovnoi transformatsii osobystosti [Poetic psychotherapy as a means of facilitating the spiritual transformation of the individual]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Serii 12: Psykholohichni nauky* [Scientific journal of the M.P. Drahomanov NPU. Series 12: Psychological Sciences], 13 (58), 35-47 [in Ukrainian].
- Leedy, J. J., & Reiter, S. (2016). *Poetry therapy*. International Psychotherapy Institute. Retrieved from https://freepsychotherapybooks.org/product/907-Poetry_Therapy.
- Lisovska, T. (2016). Problema profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv z doshkilnoi osvity u vyshchyykh navchalnykh zakladakh [The problem of professional training of future specialists in preschool education in higher educational institutions]. *Naukovyi visnyk Mykolaivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. O. Sukhomlynskoho. Pedahohichni nauky* [Scientific Bulletin of Mykolaiv National University named after V. O. Sukhomlynskyi. Pedagogical sciences], 2, 101-108 [in Ukrainian].
- Mazza, N. (2016). *Poetry therapy: Theory and practice*. (2nd ed.). London.
- Osadchenko, I. (2005). *Teoriia ta praktyka muzychno-pedahohichnoi pidhotovky maibutnikh vykhovateliv doshkilnykh zakladiv u pedahohichnykh universytetakh* [Theory and practice of music-pedagogical training of future teachers of preschool institutions in pedagogical universities]. (Extended abstract of PhD diss.). Lutsk [in Ukrainian].
- Serhiienko, I. (2022). Z dosvidu provedennia hrupy pidtrymky iz zastosuvanniam arterapevtychnykh metodiv [From the experience of holding a support group using art therapy methods]. *Prostir art-terapii* [Space of art therapy], 1 (31), 16-25 [in Ukrainian].
- Soroka, O. V. (2016). *Teoretychni i metodychni zasady pidhotovky maibutnikh uchyteliv pochatkovoi shkoly do vykorystannia art-terapevtychnykh tekhnolohii* [Theoretical and methodical principles of training future primary school teachers for the use of art therapy technologies]. (D diss.). Ternopil [in Ukrainian].
- Tanko, T. (2004). *Teoriia ta praktyka muzychno-pedahohichnoi pidhotovky maibutnikh vykhovateliv doshkilnykh zakladiv u pedahohichnykh universytetakh* [Theory and practice of music-pedagogical training of future teachers of preschool institutions in pedagogical universities]. (Extended abstract of D diss.). Kharkiv [in Ukrainian].

NOCHOVNA N.

Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University, Ukraine

KUHARCHUK O.

Poltava Vocational College of Yaroslav Mudryy National Law University, Ukraine

SHKURUPII O.

Poltava State Medical University, Poltava, Ukraine

POETRY THERAPY IN THE CONTEXT OF AESTHETIC THERAPEUTIC TRAINING OF FUTURE TEACHERS OF PRE-SCHOOL EDUCATION INSTITUTIONS

The article is devoted to the study of poetry therapy in the context of aesthetic therapy training of future preschool teachers. Basing on the article's analysis of the essence of aesthetic therapy and art therapy, the elements of which are combined by poetry therapy, as well as the study of foreign research on the use of poetry therapy, the author's definition of the phenomenon of "poetry therapy" is presented.

This definition presents poetry as a method of harmonizing the psycho-emotional state and psychosocial recovery of the individual by means of poetry, involving the individual in active listening and co-creation.

Different approaches to the interpretation of the content of the training of pre-school and the forms of effective use of poetry therapy in the context of esthetic therapy training of future preschool teachers were revealed.

Key words: poetry therapy, aesthetic therapy, neuroaesthetics, art therapy, future preschool teachers, aesthetic therapy training, active listening, co-creation, creative expression

Стаття надійшла до редакції 18.04.2024 р.